

Notat med behandling af debatindlæg fra idéfasen om udviklingsplan for Nørresø og Søndersø i Viborg

Forslagsstiller	Debatindlægget omhandler/ stiller forslag om:	Forvaltningens forslag til svar Hvor ikke andet er nævnt er konkrete forslag fra debatindlægget, indarbejdet i planforslaget, evt. i bearbejdet form.
1. Viborg Fiskeriforening Gl. Skivevej 11 8800 Viborg	1. Arbejd for bedre vandkvalitet og oprens miljøgifte 2. Skab bedre sejlforhold mellem søerne: Erstat dæmningen mellem søerne med en bro 3. Bevar de sidste sønære grønne områder og frihold dem for anlæg 4. Lav overskuelig vejledning om hvad man må til grundejere af sønære grunde 5. Undgå yderligere 'tivolisering' af søerne, kunstige og støjende anlæg mm. 6. Stisystemer: Adskil gående og trænende. Opsæt flere bænke 7. Brand byen på søerne. Udvikl events og tilbud for turister omkring sport, fiskeri, det historiske mm. 8. Lav et bynært sømiljø, f.eks. ved Golfhotellet med et sø-oplevelsescenter med marina, café, info og oplevelser for søforeninger og byens borgere 9. Omdan det gl. cityvandværk til foreningssted for daglige brugere af søerne, f.eks. Viborg Baadelaug og Viborg Fiskeriforening 10. Øg naturaktiviteter ved Søndermølle. Viborg Fiskeriforening vil gerne lave formidlingsaktiviteter om søerne for børn og unge her	Ad pkt. 2: Der er i idéfasen kommet forslag om flere alternativer til vejdæmningen mellem søerne med henblik på at forbedre muligheder for sejlads. Det foreslås i planen at iværksætte en nærmere undersøgelse af de forskellige løsningsmuligheder, herunder af den forbundne økonomi og konsekvenser for trafikafvikling og vandmiljø. Ad pkt. 4: Der er i idéfasen kommet flere bemærkninger om handlemulighederne på boliggrunde ved søbredden - og formidling og administrationen heraf. Det foreslås bl.a. at give større handlerum for at opnå et mere attraktivt miljø ved søerne og mere liv til glæde for beboere, sejlere og turister, at fastholde og udvide kommunens strategi for administration af de sønære arealer ved Nørresø, der bl.a. skal sikre oplevelsen set fra søerne og at fastholde en ensartet administration af handlemuligheder på private sønære arealer og at gøre mere ud af at formidle de (mange) regler, der regulerer dette, så det som privat grundejer er lettere at overskue. Handlemulighederne for de sønære arealer reguleres af en række regler. Regler fastsat i love kan ikke ændres af kommunen og kommunens administration af gældende lovgivning skal følge normal praksis. Regler vedtaget af kommunen som 'søregulativet' og 'strategi for administration af og planlægning for de sønære arealer ved Nørresø', kan ændres indenfor rammerne af lovgivningen. Forvaltningen foreslår i Udviklingsplanen at efterse de gældende regler med henblik på at undersøge om der kan

		gives større handlemuligheder på private grunde uden at påvirke dyre- og planteliv negativt og miste væsentlige kvaliteter i oplevelsen set fra søerne (herunder om kommunen skal arbejde for ophævelse af fredningen af bredden langs Nørresø), om der skal udarbejdes en strategi for administration af de sønære arealer ved Søndersø og om der er behov for en samlet formidling af reglerne for at gøre det lettere for private bygherre at sætte sig ind i hvad der tilladt. Ad pkt. 7: Forslag om konkrete events ligger udenfor planens emnemæssige afgrænsning Øvrige konkrete forslag indgår i planforslaget.
2. Viborg Ro- og Kajakklub, Vibeke Galsbo Slesvigsgade 19 8800 Viborg	1. Arbejd for bedre vandkvalitet, så søerne bliver mere attraktive for aktivitet 2. Fasthold 5 knops hastighedsgrænsen af hensyn til småbåde. 3. Brug søerne til flere stille aktiviteter som sejlbåde, robåde og svømmere. 4. Fasthold oplevelsen af ro og fred. Undgå støj. 5. Lav broer lave, så kajakker og mindre både lettere kan lægge til 6. Forbedr muligheder for passage for både under Randersvej	Ad pkt. 5: Omkring hastighedsgrænsen for vandaktiviteter foreslås det i planen som forsøg at give mulighed for hurtige vandaktiviteter ved enkelte lejligheder, bl.a. for at opnå erfaringer med hvordan hurtige og evt. støjende vandaktiviteter fungerer på søerne og om det opleves generende af beboere og brugere af søerne. På baggrund af forsøgene kan det drøftes hvorvidt man skal søge at lave permanente ændringer i søregulativet med henblik på at øge hastighedsgrænsen Ad pkt. 6: Se svar til forslagsstiller 1, pkt. 2. Øvrige konkrete forslag indgår i planforslaget.
3. FDF Sejlcenter Viborg Henrik Nicolaisen Nørresøvej 11 8800 Viborg	1. Erstat dæmning ml. søerne med biltunnel og højbro for bedre muligheder for sejlads 2. Grav kanaler i Nørre Enge til kanosejlads 3. Lav smalle træbroer gennem rørskoven ved FDF sejlcenter for at give børn mulighed for at gå på opdagelse i en labyrint af rørskov. 4. Fasthold 5 knops hastighedsgrænsen af hensyn til sejl- og småbåde.	Ad pkt. 1: Se svar til forslagsstiller 1, pkt. 2 Ad pkt. 2: Vådområdet Nørre Enge er etableret med henblik på at tilbageholde næringsstoffer. Etablering af kanaler i vådområdet vil mindske denne effekt. Etablering af kanaler vil desuden være i modstrid med den vådområdedeklaration, der blev tinglyst, da kommunen fik tilskud fra staten til etablering af vådområdet. Forslaget medtages derfor ikke.

	5. Indarbejd på sigt krav om elmotorer for motorbåde i søregulativ 6. Arbejd for bedre vandkvalitet 7. Fasthold Samarbejdsudvalget om Søerne	Ad pkt.3: Forvaltningen finder at forslaget er spændende, men vurderer at den foreslåede udformning kan medføre en uønsket forstyrrelse af fugle- og dyreliv. Det foreslås derfor at undersøge andre udformnings- og placeringsmuligheder. Ad pkt. 4: Se svar til forslagsstiller 2, pkt. 5 Ad pkt. 5: Forslaget foreslås drøftet i Samarbejdsudvalget for Søerne Øvrige konkrete forslag indgår i planforslaget.
4. Viborg Baadelaug Ole Rahn 8800 Viborg	1. Indfør "nummerpladeordning" for søfartøjer, så 'fartbøller' kan anmeldes 2. Undgå "tivolisering" omkring søerne 3. Oprethold og håndhæv fredning, beskyttelseslinier mm. 4. Bevar de sidste sønære grønne områder og frihold for anlæg 5. Lav temporære fortøjningsmuligheder i Salonsøen 6. Lav lysregulering ved passagen under Randersvej 7. Opsæt skilte ved slæbesteder med info om regler og muligheder 8. Lav sønært cafémiljø og anløbsbro nær Golf hotellet 9. Lav elstik ved kommunale bådpladser til opladning af elmotorer. Vi opfordrer medlemmer til at skifte til 10. Opsæt fenderlister på betonbro ved sØnæs, så sejlbåde kan lægge til 11. Fortsæt samarbejde om brugen af søerne via Søernes Samarbejdsudvalg	Ad pkt. 1, 9 og 10: Forslaget foreslås drøftet i Samarbejdsudvalget for Søerne Ad pkt. 3: Se svar til forslagsstiller 1, pkt. 4 Ad pkt. 6: Se svar til forslagsstiller 1, pkt. 2 Øvrige konkrete forslag indgår i planforslaget.
5. Michael Dickenson, Danmarks Naturfredningsforening	1. Variation, kontrast og kort afstand ml. by og natur er en stor kvalitet ved søerne og de nære omgivelser. Udviklingen bør ske i respekt for dette 2. Forbedr vandkvalitet i søerne – det er en forudsætning for mere liv og aktivitet. Anvend alle muligheder for at reducere tilførslen af fosfor til søerne.	Ad pkt. 6: Der indkom i forbindelse med debatfasen flere forslag om forbindelser mellem midtby og søerne over/under terræn. Forslagene er omfattende at realisere (fysisk og økonomisk) og der vurderes maksimalt at være grundlæg for én Det er valgt at indarbejde forslaget om en lift i planen.

	3. Frem søernes "naturlige" præg. Undgå voldsomme brinkanlæg 4. Øg adgangen til søerne og anvendelser som badning, afslapning og rekreation, roture og langsomtgående motorsejlad. 5. Lav sammenhængende vandre- og cykelstier omkring søerne, til midtby og i ud naturen mod nord og syd. 6. Lav bro fra domkirke til borgvold som høj faunapassage 7. Forbedr sti ved sydenden af Søndersø 8. Lav stiforbindelse for gående langs med søbredden, hvor det er muligt. 9. Etabler stiforbindelser fra sydenden af Søndersø til Søndre Mose 10. Fasthold den nuværende fartgrænse for motorfartøjer af hensyn ro, småsejlere og dyreliv 11. Frihold de grønne områder for større ødelæggende indgreb som White Water Viborg. Udvikl med mere naturnære oplevelsesmuligheder. 12. Begræns anlæg i naturarealer langs søerne til noget, der understøtter den rekreative brug 13. Lav en trampesti langs nordsiden af Søndermølle Å, som forbinder Søndersø og Søndermølle 14. Etabler nogle gode fiskepladser langs med søerne. 15. Tænk nye funktioner ind i Nørresøbadet, f.eks. jollehavn 16. Lav cafe ved Sønæs 17. "Træk" byen ned til søen langs vestsiden af Søndersø 18. Fasthold og udvid strategien for administration af de sønære arealer om Nørresø til byggede arealer langs Søndersø.	Ad pkt. 10: Se svar til forslagsstiller 2, pkt. 5 Ad pkt. 15: Nørresøbadet behandles i øjeblikket som et selvstændigt projekt af Viborg Byråd. Bemærkninger til udvikling af Nørresøbadet behandles derfor ikke under planlægningen for søerne. Ad pkt. 18: Se svar til forslagsstiller 1, pkt. 4 Øvrige konkrete forslag indgår i planforslaget.
6. Henrik Hornum, 8830 Tjele	1. Opret haver i søen til opdræt af ferskvandsmuslinger som Havhaverne i Ebeltoft	Ad 1: Forvaltningen skønner at vandkvaliteten i søerne er for ringe til at dyrke spisemuslinger. Forslaget er derfor ikke medtaget.

7. Søren Kjeldsen, Søbakken 1C, 8800 Viborg	1. Aktiver søerne meget mere om sommeren og gør til et fantastisk trækplaster, der skaber mere liv i byen. White Water kan være sådan en attraktion. Andre forslag: 2. Benyt Margrethe I som "sø-bus" om sommeren med hyppige afgange 3. Åbn vandløbene i begge ender af søerne, så udvidet kano-/kajaksejlads ville blive muligt 4. Forbind gågader og søer med bro eller stolelift på tværs af Lille Sct. Mikkel's Gade 5. Lav platform til udeservering over vand ved Golf-hotellet, evt. kombineret med kanoudlejning mv. 6. Tillad sejlads over 5 knob med f.eks. jetski, vandski, windsurfing i et afgrænset tidsrum, f.eks. to timer hver weekend eller en hverdagsaften om ugen 7. Giv private grundejere ved Viborg-søerne større ret til at udforme bevoksning og -udseende 8. Ophæv fredningen for det nordlige Nørresø. Den begrænser aktivitet og mulighed for liv på grundene urimeligt. Grundene ser kedelige ud fra søsiden 9. Flyt alle aktiviteter fra Vestbadet til Nørresøbadet. Etabler et aflukket klorbassin ved Nørresøbadet. Indlem det nuværende Vestbadet i faciliteterne for Viborg FF.	Ad pkt. 3: Byrådet (Klima- og Miljøudvalget) behandlede muligheden for sejlads, herunder kano og kajak, ad Nørremølle Å og til Sønder Mose på mødet den 28. april 2016 under en sag om 'skitseprojekt for søkorridor ved Viborg Søerne' og i forbindelse med Byrådets budgetseminar. Byrådet har ikke valgt at gå videre med forslaget og det indgår derfor ikke i planforslaget. 2 lokale fonde arbejder på et oplæg, der belyser mulighederne for at åbne en kanal ml. Søndermose og Søndersø for småbåde og mindre kanalbåde. Denne oplysning indgår i planen. Ad pkt. 4: Se svar til forslagsstiller 5, pkt. 6 Ad pkt. 6: Se svar til forslagsstiller 2, pkt. 5 Ad pkt. 7-8: Se svar til forslagsstiller 1, pkt. 4 Ad pkt. 9: Nørresøbadet behandles i øjeblikket som et selvstændigt projekt af Viborg Byråd. Bemærkninger til udvikling af Nørresøbadet behandles derfor ikke under planlægningen for søerne. Øvrige konkrete forslag indgår i planforslaget.
8. Jens Erik L. Bager Dannevang 22 8800 Viborg	1. Lav anløbsbroer for Gæstesejler i Salonsøen	Ad 1: Forslaget indgår i planen.
9. Eric Døssing Mønning Ll. Sct. Mikkel's Gade 17 1tv. 8800 Viborg	1. Kobl Søndersø og moserne syd for Søndersø, så det er muligt at sejle imellem med Margrethe d. 1. og kajaker.	Ad pkt. 1: Se svar til forslagsstiller 7, pkt. 3
10. Brian Stærk Sørensen Nørresøvej Nord 9	1. Lav kabinelift fra Domkirkepladsen til Borgvold	Ad pkt. 1: Se svar til forslagsstiller 5, pkt. 6. Ad pkt. 3: Se svar til forslagsstiller 1, pkt. 4.

8800 Viborg	2. Brug Margrethe I som søbus med stop ved FDF sejlecenter, sønæs og andre strategiske steder. Billetten skal desuden kunne bruges til liften op til midtbyen. 3. Giv lodsejere bedre mulighed for at opføre lysthuse og skabe et intimt miljø. Lemp den utidssvarende fredningszone for private grunde ved Nørresø Nord	Øvrige konkrete forslag indgår i planforslaget.
11. Thorkild NB Nielsen Dannevang 16 8800 Viborg	1. Indpas ferieboliger ved gravede kanaler i Nørremølle Enge, så naturelskere kan holde bynær ferie med let adgang til friluft aktiviteter	Ad pkt. 1: Se svar til forslagsstiller 3, pkt. 2. Forvaltningen finder at ideen er spændende og foreslår at indarbejde den i planen i bearbejdet form med forslag om shelters i Nørremølle Enge.
12. Hans Hvelplund Vinkelvej 28 8800 Viborg	1. Udform kørestolsrampen ved White Water Viborg, så den kan bruges som longbordbane	Ad 1: Forslaget indgår i planen under beskrivelsen af White Water Viborg.
13. Christian Bak Dyssedalen 9 8800 Viborg	1. Lav fartdæmpning og cykelsti på den sydlige del af Nørresøvej, så den bliver sikker som skolevej	Ad 1: Forslag om at forbedre trafiksikkerheden på en del af Nørresøvej indgår i planen.
14. Stig Jensen Kildebakken 47 8800 Viborg	1. Lav toilet og udekøkken ved madpakkehuset i Granada 2. Vandkvaliteten er ikke tilfredsstillende. Sammenhængen med regnvand, grundvandstilførsel og kloakker bør indgå i planen 3. Det bør overvejes at tage tunneldalene med i fase 2a af Viborg Naturpark.	Ad 1: Forslaget er beskrevet i planen. Ad pkt. 2 og 3: Forslagene ligger udenfor planens emnemæssige afgrænsning og er ikke beskrevet.
15. Mikkel Kielsen Søvej 46 9500 Hobro	1. Stil højere arkitektoniske krav til byggeri ved vandet 2. Få X-Games Summer til Viborg, og udnyt kvaliteter omkring søerne 3. Lav årlig event med skiftende pavillon eller kunst på søerne 4. Lav bedre parkeringsforhold i centrum og nær søerne, evt. med p-huse	Ad pkt. 1: Forslaget varetages gennem kommunens arkitekturpolitik Ad pkt. 2 og 3: Forslag om konkrete events ligger udenfor planens emnemæssige afgrænsning og er ikke medtaget. Ad pkt. 4: Planen omfatter enkelte forslag til at forbedre parkeringskomforten

16. Erik Kierkegaard Slesvigsgade 19 8800 Viborg	1. Viborg har en unik placering ved søerne. Det er en kvalitet at man på en tur omkring dem på kort tid er væk fra byen. 2. Det er dejligt med græssende kvier på engen ved Søndersø syd med lugt af kolort og lyd af viber. 3. White Water-anlægget ser jeg som larm i et fredeligt område. 4. Lav en lille natursti/ boardwalk langs Søndermølle Å fra Amtmandsbroen til Søndermølle og forbind evt. med Ødalsstien.	Ad pkt. 3: White Water Viborg behandles som et selvstændigt projekt af Viborg Byråd. Bemærkninger til projektet henvises hertil og behandles ikke under planlægningen for søerne. Øvrige konkrete forslag indgår i planforslaget.
17. Jørn Kristensen Øster Teglgårdsvej 1 8800 Viborg	1. Viborg søerne og deres nære omgivelser et stort aktiv for byen. 2. Misbrug ikke søerne til "tivolisering", kommercielle formål eller støjende aktiviteter, som ødelægger deres grundlæggende værdi 3. White Water Viborg vil kunne true fiskeyngel og driften virke støjende 4. Genskab de tidligere udsigtskiler i rørskoven, så man kan fiske fra land og se søerne 5. Frihold de store naturprægede områder øst, nord og syd for søerne for bebyggelse og brug til ikke støjende rekreative formål.	Ad pkt. 3: Se svar til forslagsstiller 16, pkt. 3 Øvrige konkrete forslag indgår i planforslaget.
18. Viggo Stilling Søndersøvej 64 8800 Viborg	1. Placer flere bænke for at understøtte mulighederne for at gå tur omkring søerne, holde tænke/hvilepause og nyde udsigten. Der er særligt behov mellem Strandparken og Amtmandsbroen 2. Udvid gang/cykelstien på Søndersøvej på bakken op mod Søgårde. Her er trafikale udfordringer i visse perioder	Forslag 1 indgår i planen. Ad pkt. 2: Planen indeholder tiltag, der skal skabe bedre plads til fodgængere på denne strækning.
19. Lars Slynghborg, Teddy Normann Pedersen og Jens Helmer Jensen	1. Søndersø er et af de mest anvendte rekreative områder i kommunen. Det er urimeligt overfor de mange brugere at omdanne området til et 'Fårup Sommerland' med jetski,	Forslag 2 indgår i planen. Ad pkt. 1: Se svar til forslagsstiller 2, pkt. 5

Søndersøparken 19 F 8800 Viborg	White Water Rafting og motorbådssejls over 5 knob. Men tillad ikke-støjende aktiviteter som sejlbåde og kite-surfing 2. Udvid cafe-aktiviteterne ved Golf Hotellet. 3. Løs problem med gående/cyklende og ulovlig knallertkørsel!	Ad pkt. 3: Forslaget ligger udenfor planens emnemæssige afgrænsning og er ikke medtaget her.
20. Viborg Innovation Fond v. direktør Inge Bak	1. Etabler aktivitetsområdet White Water Viborg inkl. 'Alpe d'Huez bane' og faciliteter for MTB, kajakpolo, Wakeboard, Longboard, udendørs bordtennis, svævebane, frisbeegolfbane, og udendørs læringsmiljøer i Nordisk Park om miljø, vand, natur. Faciliteter etableres samlet, da mennesker tiltrækker flere mennesker. 2. Etabler platform i søen, som kan bruges til musik 3. Giv mulighed for cafe'er f.eks. ved sønæs og Borgvold 4. Etabler en boardwalk, ud i søen f.eks. ved Borgvold 5. Skab forbindelse fra Sønder sø til Sønder Mose, så en turbad og mindre både kan sejle ind i moserne. Dette kan gennemføres ved at etablere en klapbro på Sønder søvej og udvide den eksisterende å. 6. Forny og udvikl Nørresøbadet 7. Tillad vandski på bestemte tidspunkter på f.eks. Sønder sø 8. Etabler en træbro fra Brygger Bauers Grotter til Viborg Kunsthø, så man kan komme til søerne uden at krydse vejen.	Ad pkt. 5: Se svar til forslagsstiller 7, pkt. 3 Ad pkt. 6: Nørresøbadet behandles i øjeblikket som et selvstændigt projekt af Viborg Byråd. Bemærkninger til udvikling af Nørresøbadet behandles derfor ikke under planlægningen for søerne. Ad pkt. 7: Se svar til forslagsstiller 2, pkt. 5 Ad pkt. 8: Se svar til forslagsstiller 5, pkt. 6 Øvrige konkrete forslag indgår i planforslaget.